

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

3 V. in morte Christi aliqua noua generatio, vel hypostaticæ vnio
intercesserit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Damas.
Gregor.
Nyssen.

Athana.

August.

Obiectio.
Ambros.

Responsio.

August.

Obiectio.
Hilar.
Ambros.
Matt. 27.
Euseb.

Responsio.

locutionum, ut filius Dei manserit corpori vnitus. Præterea est hæc communis Patrum sententia, Damasceni lib. 3. c. 27. ex quo illud axioma manauit. Quod Deus assumpsit, nunquam dimisit. Gregor. Nilse. orat. 1. de Resurrectione. Cum Deus (inquit) totum hominem per sui infusionem, & contemperationem in diuinam naturam transformasset, in tempore, quo passio administrata est, ab altera parte id, quod semel immixtum, & contemperatum erat, non separauit. Nam dona Dei huiusmodi sunt, ut eorum illum penitere non possit, sed animam quidem Deitas à corpore sponte sua disjunct, se autem in virisque manere ostendit. Et infra ex hac veritate declarat, quomodo simul esse potuerit idem filius Dei in sepulcro, & in paradiso. Quod clarius dixit Athanas. lib. de Incarnat. Christi. Nonne diuisus in duas partes ut homo, & in sepulcro, & apud inferos agebat: & infra inquit. Deitatem nudam non potuisse ad inferos descendere, & exspirationem non fuisse. Deitatis translationem, seu transmigrationem: sed anima discessum. Idem latè docet Augustinus tract. 47. in Ioannem. Ratio vero est, quam supra in comment. art. 2. D. Thom. explicatum reliquimus. Hic vero addere possumus, cum Christus statim surrecturus esset in eadem humanitate Verbo hypostatice vnita, non oportuisse, ut relinqueret partes eius, & eas statim reassumeret. Præterea, Verbum assumpsit nostram naturam, ad operandum nostram salutem: sed etiam in morte illam operatum est moriendo, descendendo ad inferos, resurgendo, ergo oportuit semper illam vni-onem conseruare, ut hæc omnia Deus ipse pro nobis operaretur. Tandem, corpus & anima Christi ita fuerunt vnita hypostatice Verbo Dei, ut vnio eorum ad Verbum non habuerit essentialem seu Physicam dependentiam ab vnione eorum inter se, ergo dissoluta hac vnione non sequitur illam etiam fuisse dissolutam: Ergo non fuit amissa. Quia quod non est necessarium ad mortem Christi, neque ad nostram salutem, & ad honorem Christi non pertinet: sed potius illi, ac diuinæ gratiæ de rogat, nullo modo afferendum est. Dices ex Ambros. lib. 10. super Lucam, corpus Christi non potuisse mori manens Verbo vnitum, quia cum Verbum sit vita, illo præsentem non potuit mors in Christo locum habere. Respondetur, si (ut Ariani dicebant) Verbum fuisset carni vnitum per modum animæ formaliter viuificantis illam, argumentum locum haberet: tamen, cum illa sententia sit hæretica, facile responderetur, Verbum in se esse vitam, non fuisse tamen vnitum corpori ut formā viuificantem: sed per modum substantiæ, & ideo sicut manet corpus subsistens absque anima, & humana vita, ita potuisse manere corpus vnitum Verbo absque eadem vita: Vnde eleganter August. lib. contra Felicianum. c. 14. Sic mortuus est non recedente vita, sicut passus est non per-eunte potentia. Contrahanc autem veritatem videntur sensisse (ut supra dixi) Hilar. in Matth. & Ambros. in Lucam ita exponentes verba illa Christi, Deus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? Et eodem modo videtur loqui Eusebius lib. 4. de Demonst. c. 12. vbi sic inquit. Tamquam homo corpus de more sepeliendum reliquit, ab eodem vero corpore tanquam Deus discessit. Sed horum Patrum sententia, si [ut verba sonant] intelligatur de recessu per separationem hypostasis, omnino ut erronea reiicienda est, nec video probabile fundamentum, quo nitatur. Nam verba illa Christi Domini, ut quid dereliquisti me? longe diuersum sensum habent. scilicet de desertione, per carentiam omnis gaudij, & consolationis, qua acerbæ passionis pœna, ac tristitia mitigaretur. Possent autem dicti Patres (ut supra dicebam) exponi de separatione quoad protectionem carnis: quod necessarium videtur in Ambros. Neque enim dicere quis audebit, illum existimasse, diuinitatem fuisse corporis Christi loco animæ, cū ergo dicit cum diuinitas vita sit, non posset caro mori, nisi

ab ea separaretur, necessario exponendus est per metaphoram loqui. Ad eum modum, quo apud Theodoretum in reprehensione 12. Anathematismi Cyrilli ex persona eiusdem Cyrilli referuntur hæc verba. Non passus Deus Verbum carni vnitus: sed caro coniuncta Deo Verbo, & secundum suam indulgentiam propria sustinuit. Non enim passio vel mors facta fuisset, nisi ipse permisisset. Nam si anima præsentem non sit mors, quomodo Deo præsentem, nec solum præsentem simpliciter: sed etiam coniuncto secundum summam quandam, & ipsi soli comprehensibilem vnionem, turbaret eius templum, vel passio, vel mors? Quæ verba ipse Cyrillus in responsione admittit. Vnde necessario sunt in prædicto sensu intelligenda.

Vltimo hic inquiri poterat, quæ communicatio idiomatum ex hac vnione oriatur, de quo videri possunt dicta supra prior tom. q. 16. & aliquid addemus infr. q. 5. arti. 1. circa sol. ad 3. Rursus tractandū supererat, an idem feniendum sit de sanguine in passione effuso: mansisse, scilicet vnitum Verbo in triduo. De hac vero re dicemus commodius infra disput. 47. lect. 3.

SECTIO III.

Utrum in morte Christi aliqua noua generatio, vel hypostatica vnio intercesserit.

Hæc quæst. non habet locum in anima Christi Domini. Quia ex illa nihil generari poterat, nec noua vnio in ea fieri, quia prior cōseruata satiserat, ut Verbo vnita maneret. Quamquam dubitant aliqui an fuerit necessarium priorem vnionem dissolui, & nouam fieri, sed sine dubio id necesse non fuit, quia [ut diximus] late in superiori tom. q. 6. [partes, scilicet anima & corpus, secundum se, ac prius natura fuerunt vnite Verbo independentem à tota humanitate. Procedit ergo quæstio in corpore Christi, & duplex dubitatio in ea continetur, altera physica est altera Theologica.

Physica dubitatio est, an in corpore Christi recedente anima, introducta fuerit alia forma substantialis. Videtur enim hoc necessarium fuisse iuxta principia philosophiæ, ne materia māsset sine forma substantiali: hac enim de causa in vniuersum necessarium est, corruptionem vnus esse alterius generationem: in contrarium vero est, quia si alia forma esset introducta, non mansisset idem corpus: quia variata forma non manet idem compositum: consequens autem est contra modū loquendi Scripturæ, & sanctorum. Ioann. 19. Hic accessit ad Pilatum. Ptal. 19. Caro mea requiescet in spe. ut tolleretur corpus Iesu, Ptal. 19. Caro mea requiescet in spe. vnde Athan. epist. ad Epictetum contra Hæreticos, Corpus quidem cruciatus pariebat, fluxitque ab illius latere sanguis, & aqua: idem tamen, quia templum Verbi, deitate adimplebatur. Et in Rescripto ad Liberium dixit, Eandem carnem Christi fuisse obnoxiam passionibus, & morti, & affixam in cruce, & postea resuscitatū. Similiter, Leo Pap. Sermon. 1. de Ascensione. Ad sananda (inquit) infidelium cordium vulnera, clauorum, & lancearum seruata vestigia, ut non dubia fides, sed constantissima scientia teneretur, eam naturam in Dei patris consessuram throno, quæ iacuerat in sepulcro. Et similia fere habet August. lib. contra Felicianum. c. 14. & Sermon. 3. de Ascensione, Offi intra sepulcri angustias paulo ante conclusa, Angelorum catibus inseruntur, Greg. hom. 29. in Euangelia. & alij Patres agentes de sepultura, Ascensione, & Resurrectione Domini.

Propter hæc aliqui Theologi dixerunt in corpore Christi defuncti nullam formam substantialem fuisse introductam, quamuis non omnes eodem modo. Alij enim in vniuersum putant idem vñu venire in quauis hominis morte. Existimant enim recedente anima manere formam corporeitatis solā, eamq; ad materiam conseruandam sufficere. Hæc fuit

Theod.
Cyrill.

Dubium
Physicum

Ioann. 19.
Ptal. 19.
Athan.

Leo Pap.

August.
Gregor.

Opinio deservit
ma corporeitatis.

Henric.
Scot.
Durand.

fuit opinio Henrici quodl. 2. q. 2. quam late defendit A Scot. in 4. d. 1. q. 3. Durandus etiam in 3. d. 2. q. 2. significat eam sententiam philosophicam esse preferendam quia necessaria videtur ad vitandum errorem loquendi modum in hac materia, scilicet non mansisse idem numero corpus mortuū, quod erat viuū, & consequenter illud corpus, quod prius fuit vnitum Verbo, non mansisse illi vnitum, quia destructo altero extremo necesse est destrui vnionem. Sed hæc sententia supponit duo principia philosophica falsa. Vnum est formam coporeitatis esse distinctam ab anima. Alterum est posse manere substantiale indiuiduū corporis, in nulla tamē specie corporis constitutū. De quib. nō est hic disputandi locus: satis sit dicere, verā theologicā doctrinā nō posse ex his falsis principijs pēdere, vt statim explicabim⁹.

Henric.
Marfil.

Aliorū ergo sententia fuit, mansisse corpus Christi post mortem absque vlla forma substantiali. Ita iudicat probabile Henricus quodl. 1. q. 4. tenet Marfilus in 3. q. 3. art. 1. & latius q. 13. ar. 1. qui dicit, neminem antiquorum Doctorum asseruisse, nouā formam introductā fuisse in corpus Christi, anima recedente. Vnde supponendo non esse in composito formam coporeitatis distinctā ab anima, omnino existimat necessarium, vt manserit materia sine forma. Qui non fundatur in principio philosophico. Neq. n. existimat hoc esse naturale in morte cuiuslibet hominis, sed vtitur ratione Theologica, scilicet, quia illa forma vel fuisset assumpta à Verbo vel non, neutrum autem existimat dici posse sine magno incommodo. Sed hoc postea videbimus. Nunc hic dicendi modus non videtur verisimilis quia fingit nouum miraculū sine vlla causa, vel necessitate, & sine vllō fundamento. Vnde mirum est, quomodo Marfilius dicat, nullum authorem asseruisse nouam formam substantiale introductā fuisse in materiam corporis Christi, cum D. Thom. totaq. eius schola neget fieri posse, vt materia maneat sine forma. Deinde cur negabimus corpus Christi mortuum fuisse verum cadauer humanum? Nam si hoc negatur propter solam identitatem corporis viui & mortui, negetur etiam in cadaueribus Sanctorum introduci formam cadaueris, quia reliquæ Sanctorum adorantur tanquam ipsamet sanctorum corpora, præterea, supponendo (vt Marfil. admittit) non dari formā coporeitatis, hoc ipso quod anima separatur à materia, non potest manere idem corpus quod ante erat, quatenus corpus significat compositū ex materia, & forma, siue introducat alia forma siue non, ergo negare huiusmodi formam nihil fere confert ad saluandam corporis identitatem, cum in omni sententia maneat eadem materia: non tamen idem compositum ex materia, & forma.

Inde mortuū
Christi cor-
pus cadaue-
ris formam in-
troducā.
D. Thom.

Corpus Christi
mortuum
idē cū viuū
quomodo
fuerit.

Dicendum est ergo, ex Christi morte consecutū fuisse, vt in materiam corporis eius noua forma cadaueris introduceretur, sicut in reliquorum hominum morte fit. Et hæc est sententia D. Thom. hic. & discipulorum eius. Quia hic est ordo, & modus naturalis humanæ mortis, quem immutari non fuit necesse. Quomodo autem illud corp⁹ mortuum idē fuerit cum viuū, satis explicatum est à D. Thom. supra. Illud solum addo, hanc identitatem melius intelligi, si dicamus manere idē corpus numero, quoad materiam, quātitatem, & omnia alia accidentia sensibilia, à quibus corporis ratio vel denominatio præcipue sumi videtur. Quia prima radix quantitatē & corporeæ molis est materia: forma autem cadaueris non per se intenditur, sed per accidens introducit, ne materia maneat sine forma, & quia illa materia retinet priorem organizationem, retinet etiam habitudinem ad priorem formam: hæc satis sunt, vt illud dicatur simpliciter idem corpus. Neq. enim in omnibus rebus inuenitur idem modus identitatis, seu vnitatis. In Christo etiam illud fuit singulare, quod fuit etiam corpus illud omnino

idem ex parte suppositi vt iam explicabim⁹.

Dubium
Theologicū.
Marfil.

Occurrit igitur secunda dubitatio Theologica, quam supra late versat Marfilus: an scilicet illa forma cadaueris, atque adeo integra natura ex illa forma, & materia composita assumpta fuerit à Verbo Dei. Marfilus enim supra existimat semel admissa huiusmodi forma necessarium esse dicere, illam & compositum ex illa non esse assumptum hypostatice à Verbo Dei. Quia alias aliquid Verbum assumpsisset, quod postea dimitteret, contra communē axiomā Theologorum. Quod potest confirmari primo, quia assumptio illius formæ, & compositi non erat ad nostrā redemptionem necessaria, & aliqui erat noua actio supernaturalis, cuius effectus statim erat dissoluendus, ergo superuacaneum fuisset illam actionem efficere. Et aliunde nihil est quod nos cogat ad huiusmodi assumptionē asserendam. Quia ex doctrina Scripturæ & sanctorū solū habemus, corp⁹ Christi mansisse vnitum Verbo Dei, quod necessarium intelligendum est de corpore, quod antea erat vnitum, quia sancti non dicunt nouam vnionem esse factam: sed priorem non fuisse dissolutam, ergo solum intelligunt de corpore quoad materiam primam. Et confirmatur secundo, quia licet illud corpus mansit vnitum Verbo, non admittuntur à Theologis hæc loquutiones, cadauer est Deus, vel è contrario, Deus est cadauer. Cuius rei non potest reddi ratio melior, quam Deum non assumpsisse totā naturam illius cadaueris, sed solam materiam. Nam quod quidam dicunt naturam cadaueris esse imperfectā, & quasi per accidens, & propter aliud non propter se assumptam, non videtur satis facere

C Quia natura integra cadaueris non est pars alterius, sicut materia, forma, aut sanguis: sed est per se natura integra licet imperfecta, & ideo videtur satis esse vt ex illa resultet communicatio idiomatum, sicut resultaret, assumpta natura ignis, vel leonis. Vnde D. Thom. hic art. 3. ad 3. negans hanc loquutionem D. Thom. Deus est corpus, rationem reddit. Quia tantum assumptū corpus, prout est pars essentialis humane nature, ergo cum cadauer, prout includit aliam formam substantialem, non possit dici pars essentialis humane nature, sentit D. Thom. vt sic non fuisse vnitum Verbo Dei. Et eodem modo Richard. in 3. d. 21. art. 1. q. 2. Richard. ad 2. dicit. Verbum non remansisse vnitum carni post separationem anime, vt cuidam toti, sed vt parti humane nature: Et idem fere dicit Bonauent. art. 1. q. 2. Bonauent.

Aliunde vero videtur necessario dicendū nouā illam formam, & naturā compositā, fuisse assumptā à Verbo. Quod Marfil. supra probat, quia alias illud cadauer subsisteret noua subsistentia creata. Quia natura integra substantialis ab alio nō assumpta necessario habet secū suā subsistentiā, esset ergo in illo cadauere suppositum creatum præter subsistentiam Verbi, quod videtur esse valde absurdū, & cōtra Damasc. & alios Patres dicētes in corpore Christi mortuo, & anima separata, nō fuisse aliud suppositū præter Verbum Dei, vt D. Th. hic art. 3. ad 3. late refert.

Damasc.

D. Thom.

In hac re, quam à paucis autoribus inuenio in terminis disputatam, nihil noui affirmare audeo: sed cōseuo simpliciter asserēdum, corpus Christi mortuū mansisse vnitū Verbo Dei, & in illa substantia absolute, & simpliciter nullum aliud suppositū extitisse, præter Verbum Dei. Et quoad hoc recte loquitur Marfil. supra & vere dicit, nullum autorem cōtrarium asseruisse. Potest aut hoc varijs modis explicari. Primo si teneamus in substantijs omnino materialibus, quarum formæ nō subsistūt, non esse aliam subsistentiā præter substantiā materiæ, in qua forma existit, & per quam tota natura subsistit. Nā ea opinione supposita dici posset in presenti nullā esse factā nouā vnionē ad formā, vel naturam cadaueris: sed ex vi solius vnionis antea factæ illius materiæ cum Verbo mansisse totū illud cadauer subsistēs in Verbo, eo modo, quo subsistere potest. Et hic modus nullum habet in

In mortuū
Christi natura
interuenerat
hypo-
statice vniō

Theolog.

Theologia incommodum. Tamen quia illud fundamentum metaphysicum multis videbitur difficile, adiungi potest alius modus, nimirum quauis ex natura rei, ex materia & forma vnitis resultat substantia totius cuius compositionem ingreditur partialis substantia materia: tamen, quia materia corporis Christi subsistebat substantia Verbi, quae non potest esse pars, seu nouam substantiam componere, ideo ex vi praecedentis vnionis talis materiae ad Verbum impedimentum esse positum, ne adueniente forma cadaueris resultaret substantia totius: & ita, quamuis talis forma de nouo adueniens non fuerit in se, & proximè vnita Verbo: nihilominus ex illa, & materia non resultasse suppositum creatum, neque illam integram naturam mansisse per se, & adequatè substantem in se: sed in Verbo mediante sola materia, in qua extitit forma, solum per in existentiam, & quasi inhaerentiam absque alia substantia. Et hic modus est etiam probabilis, & facile defendi potest. Tertio vero dici potest, totam illam naturam substantialem speciali modo vnionis sibi adequato vnitam esse immediate Verbo. Qui modus videtur magis receptus, & facilius, quia nullum est inconueniens, quod Verbum aliquid assumpserit, quod postea id miserit, quando illud non est per se, & ex primaria intentione assumptum: sed veluti in via, & propter aliud. Deinde supposito priori miraculo, seu supernaturali opere rebus ipsis magis consentaneum est, ut neque cum substantia diuina aia coniungatur, quod vix intelligi potest, neque natura integra maneat sine proxima, & adequata substantia. Et ita licet negari non possit, quin oportuerit hunc modum vnionis noua actione fieri, quandoquidem ipse est nouus, & res etiam quae vnitur, noua est: tamen, quia fit consequenter ratione prioris operis vel miraculi, ideo non censetur omnino noua vnio: sed veluti consequens, & concomitans antiquam. Et hoc modo facile est rationibus dubitandi in principio positis satis facere.

DISPUTATIO XXXI X.

In duas Sectiones distributa.

De Prodigijs, quae in morte Christi Domini acciderunt.

In hac disputatione sermo est de miraculis, in alijs creaturis: nam de ijs, quae facta sunt in ipso corpore Christi, partim superius dictum est, partim in sequentibus disputationibus dicemus agere de ijs, quae in corpore Christi gesta sunt. Haec autem prodigia dicuntur in Christi morte facta non solum, quia in ipsomet instanti mortis acciderunt (hic enim vix constare potest) sed quia prope ipsam mortem Christo iam in cruce pendente facta sunt. Ex quibus vnum insigne prodigium narratur obuenisse ante Christi mortem, scilicet solis defectio. Et tenebrae facta super vniuersam terram, in quo multa continentur miracula, ut infra videbimus. Post mortem vero varia prodigia narrantur ab Euangelistis, praesertim à Matt. quae breuiter explicabuntur.

SECTIO I.

Verum in morte Christi tenebrae factae sint in vniuerso orbe, & quae earum causa fuerit.

Quod Christo in cruce pendente factae sint tenebrae super vniuersam terram à sexta hora vsque ad horam nonam, ijs fere verbis affirmant: Matth. Marc. & Lucas. Quare de hoc nulla est controversia: sed de eorum verborum intelligentia, & praesertim, an intelligendum sit in vniuerso mundo defuisse lumen solis, vel tantum in regione Iudaeae, quae

ibi nomine vniuersae terrae appellata sit. Hac in re fuit sententia Orig. tract. 35. in Mat. quem Erasim. in 27. c. Matth. est secutus, tenebras illas solum in Iudaea accidisse. Ratio esse potest, quia huiusmodi prodigia praecipue fiebant propter Iudaeos, ergo non oportebat signum hoc extra Iudaeorum fines apparere. Sicut etiam alia prodigia, scilicet terrae motus, &c. non acciderunt nisi in illa regione. Nec verbum Euangelistarum, *Super vniuersam terram*, cogit ad aliam interpretationem. Quia interdum in Scriptura ille modus loquendi reperitur. Et confirmatur primo ex Oriente, quia si illae tenebrae in vniuerso orbe accidissent, notatae sine dubio essent, & obseruatae ab aliquo gentiliū scriptorum, qui eo tempore, vel prope floruerunt, Strabone, Valer. Maximo, aut Plinio, erat enim res valde admirabilis notatū digna: nullus autem illius prodigij meminit. Secundo quia nisi multa miracula multiplicentur, non potuit illa solis defectio esse tam vniuersalis. Quia vel facta est per interpositionem nubium densissimarum, ad eum modum, quo facta sunt in Aegypto (ut Orig. putat) vel certe (ut Dionysius indicat) per interpositionem Lunae: neutro autem modo potuerunt tenebrae esse adeo vniuersales.

Dicendum vero est primo eam solis defectionem vniuersalem fuisse in toto orbe. Haec est communis sententia, Chrysost. hom. 89. in Matth. quam clarius explicuit Euthym. c. 67. & Theoph. Matth. 27. Hier. ibidem, & frequentius ceteri expositores Gaudent. Theoph. tract. 3. in Exod. Idem significat Athanas. serm. de passionis & cruce Domini, illis verbis. *Rerum natura suo sole destituta fuit.* Idem sentiunt Tertull. & alij, quos referam, & D. Thom. sup. quaest. 44. artic. 2. ad secundum. Quae probatur primo ex verbis omnium Euangelistarum, sunt enim adeo expressa, & conformia, ut temeritatis esse videatur ea restringere, aut sine fundamento in sensu improprio interpretari. Et confirmari hoc potest, quia in Scriptura haec solis defectio occasus solis appellatur: occasus autem solis significat generalem lucis absentiam. Antecedens patet ex illo Amos 8. *Es eris in die illa, dicit Dominus, occidet vobis sol in meridie, & tenebrescere faciam terram in die luminis.* Quem locum de hoc mysterio interpretantur praeter Hieronym. & alios interpretes Cyrill. Ierosolym. Cat. 13. Isidor. lib. de pass. Domini c. 45. Tertull. lib. 4. cont. Marcionem c. 42. Cypr. lib. 2. ad Quirinum c. 23. Ruffin. in symbol. Euseb. libro. 10. de Demonstr. c. 6. Aug. lib. q. ex utroque testam. q. 15. & nonnulli ex his, praesertim Tertull. de eodem mysterio interpretantur verba illa Isa. 50. *Induam te tenebris,* & Isidor. citat etiam illud Ierem. 15. *Occidet ei sol cum adbuisset dies.* Secundo, Dionys. Areopag. epist. 7. ad Polycarp. contra Apolophanem refert, se Heliopoli in Aegypto vidisse eam solis defectionem simul cum ipso Apolophane. Idem repetit epist. 10. ad eundem Apolophanem. Et licet Erasimus has Epistolas non recipiat: tamen apud omnes eruditos, & probos in autoritate sunt. Rursus Tertull. in Apologetico. c. 21. indicat etiam Romae visam esse illam solis defectionem, quem non est verisimile scribentem aduersus gentes, uti historia incerta, & illis incognita. Sunt autem haec Tertull. verba: *Eodem momento dies, medium orbem signante soles, subducta est: deliquim vti que putauerunt, quid quoque super Christum predicatum non scierunt. Et tamen eum mundi casum relatum in Archivis vestris habetis.* Ex Graecis praeterea historiographis Phlegon. lib. 14. olympiadarum eiusdem eclipsis meminit, ut ipsemet Origen. supra refert, & Eusebius in Chronico sub Tiberio, Orofius etiam lib. 7. suae historiae c. 4. Idem colligitur ex Gregor. Tur. lib. 1. sacrae histor. Sedulio libr. 5. Paschal. Lactantius quoque libr. 4. de vera sapientia. c. 19. refert huiusmodi vniuersalem solis defectionem à Sybillis fuisse praedictam. Tertio, nulla est ratio, propter quam omnia prodigia facta in Christi morte

Theolo.